

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobkyně IMEX Group, s. r. o., se sídlem Milíčova 1343/16, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, zastoupené JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Těsnohlídkova 9, 613 00 Brno, proti žalovanému ministerstvu zahraničních věcí, se sídlem Loretánské nám. 5, 118 00 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 1. 4. 2008, č. j. 100000/28-2008-RV,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2008, č. j. 100000/28-2008-RVI, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 10 640 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku do rukou jejího zástupce JUDr. Radka Ondruše, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně obchoduje s vojenským materiálem v rámci Asie. V souvislosti s přípravou konkrétních obchodních případů na Srí Lance (obchod se měl týkat cca 30 ks tanků nebo raketometů a cca 15 000 ks munice do nich) požádala dne 11. 2. 2008 žalovaného o poskytnutí těchto informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“):

- jsou žalovanému známy skutečnosti, které by odůvodnily závěr, že případná dodávka shora uvedeného vojenského materiálu i jednotlivě by byla v rozporu s principy národní kontrolní politiky i Kodexem chování EU při vývozu vojenského materiálu do zahraničí, zejména pak s kritériem 3 (vnitřní stabilita země konečného užití) a 4 (dopady dodávky na stabilitu regionu)?

- jsou žalovanému známy skutečnosti, které by odůvodnily závěr, že Srí Lanka je z pohledu dodávek vojenského materiálu obecně vnitřně nestabilní zemí?
- existuje relevantní *denial*, který by bránil dovozu shora uvedeného vojenského materiálu na Srí Lanku, a to i po jednotlivých skupinách výše uvedeného vojenského materiálu v uvedeném množství?

Rozhodnutím ze dne 25. 2. 2008 žalovaný tuto žádost odmítl, neboť jde nad rámec zákona č. 106/1999 Sb. Žalovaný posuzuje každou žádost o udělení licence k vývozu vojenského materiálu individuálně, každá licence je zpracována formou dílčích stanovisek několika útvarů žalovaného. Žalobkyně tedy žádá poskytnutí názoru na budoucí rozhodnutí, což podle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. není možné. Kromě toho žalovaný pracuje s informacemi ohledně *denialů* členských států EU v režimu utajovaných informací stupně „vyhrazené“; takovou informaci nemůže žalovaný žalobci poskytnout (§ 7 zákona č. 106/1999 Sb.). Konečně informaci nelze poskytnout ani podle § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., protože žalovaný je vázán povinností mlčenlivosti podle § 31 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (dále jen „zákon č. 38/1994 Sb.“).

Žalovaný zamítl „odvolání“ žalobkyně (ačkoli žalobkyně podala rozklad) rozhodnutím ze dne 1. 4. 2008 a napadené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění uvedl, že odvolání je nedůvodné z právního i věcného hlediska. Vyřizování žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. není standardním správním řízením, speciální úprava v zákoně č. 106/1999 Sb. má přednost před správním řádem. Správní povahu má v tomto případě pouze rozhodnutí ministerstva o odmítnutí poskytnout informaci; z tohoto hlediska rozhodnutí obsahuje veškeré zákonem stanovené náležitosti, tj. výrokovou část, odůvodnění a poučení o odvolání. Podaný „rozklad“ je standardním odvoláním ve smyslu § 16 zákona č. 106/1999 Sb. a při jeho vyřizování se postupuje podle § 90 správního řádu.

Žalobkyně v žalobě namítla, že napadené rozhodnutí trpí nedostatkem důvodů i formálními vadami; rozhodnutí vydané v I. stupni je pak nesprávné formálně i věcně. Žádost nebyla formulována jako dotaz na názor či budoucí rozhodnutí; šlo pouze o zjištění, zda se v příslušných informačních systémech nacházejí požadované informace. Žalobkyni by postačovala prostá odpověď „ano“ nebo „ne“. Pokud smysl dotazu nebyl povinnému subjektu jasný, měl žalobkyni vyzvat k upřesnění žádosti. Žádost rovněž neměla ke sdělení obsahu *denialu*, ale k potvrzení či vyvrácení jeho existence; taková informace není informací utajenou. I na řízení podle zákona č. 106/1999 Sb. se vztahuje správní řád, takže žalobce správně podal rozklad. Správní orgány nedaly žalobci možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobkyně proto navrhla, aby Městský soud v Praze zrušil rozhodnutí vydaná v obou stupních a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že problematiku obchodu s vojenským materiálem řeší zákon č. 38/1994 Sb.; snaha využívat zákon č. 106/1999 Sb. k získávání stanovisek k vývozu vojenského materiálu je v zásadě zneužíváním tohoto zákona. *Denialy* jsou informacemi citlivé povahy, nerespektovat jejich utajení by znamenalo porušení zmíněného Kodexu. Žalobu podal subjekt odlišný od žadatele (IME X Group, s. r. o., kdežto o informace žádal JUDr. Radek Ondruš). Petit žaloby není v souladu s § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. Ani v případě upřesnění žádosti by na otázku nebylo možno odpovědět „ano“ nebo „ne“, neboť existence dílčích informací např. ke Srí Lance nemusí znamenat, že jsou tyto informace relevantní k vývozům určitého vojenského materiálu. Žalovaný proto navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Žalobce k vyjádření podal repliku, ve které polemizoval s postojem žalovaného a dále rozvedl své důvody.

Žaloba je důvodná.

Žalobkyně v první řadě namítala, že se ministr vůbec nevypořádal s jejími námitkami uvedenými v rozkladu; této námitce soud přisvědčil.

Žalobkyně ve svém rozkladu namítla (stejně jako později v žalobě), že žádost nebyla dotazem na názor, budoucí rozhodnutí nebo vytváření nových informací; mířila jen ke zjištění, zda má ministerstvo k dispozici určité skutečnosti (tedy zda „ano“ či „ne“, nešlo o obsah těchto skutečností obecně ani o obsah případného *denialu* konkrétně). Žádost nemůže suplovat dotaz podle § 20 zákona č. 38/1994 Sb., neboť se netýkala strategického vojenského materiálu, k němuž jako jedinému se toto ustanovení

vztahuje. Povinný subjekt se podle žalobkyně nemůže dovolávat utajení informace, neboť v případě konkrétní žádosti o vydání licence k obchodu s vojenským materiálem je tato informace sdělena příslušnému správnímu úřadu bez utajení, a účastník řízení se tedy s touto informací seznámí v rámci správního řízení. Je zcela proti smyslu zákona č. 106/1999 Sb., aby žalobkyně zjišťovala potřebnou informaci formou simulace žádosti o licenci. Žalobce má za to, že pokud byly požadované informace utajeny, stalo se tak v rozporu se zákonem.

Dále žalobkyně vytkla formální vady rozhodnutí vydaného v I. stupni (název rozhodnutí – „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“ – je v rozporu s § 69 odst. 1 s. ř. s., ve výrokové části rozhodnutí schází v rozporu s § 68 odst. 2 s. ř. s. uvedení účastníků řízení a předmětu řízení, poučení o opravných prostředcích je neúplné).

Ministr se však v rozhodnutí napadeném žalobou těmito námitkám vůbec nevěnoval. Jak už je shrnuto výše, ministr se zabýval pouze povahou opravného prostředku v této věci (vysvětloval žalobkyni, že této věci se uplatní speciální úprava zákona č. 106/1999 Sb., a proto nejde o rozklad, nýbrž o odvolání), jinak uvedl ve svém rozhodnutí pouze tolik, že rozhodnutí obsahuje veškeré zákonem stanovené náležitosti a že je správné po právní i věcné stránce.

Takové „odůvodnění“ však vůbec nespĺňuje požadavky, které na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu klade § 68 odst. 3 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.; správní řád se použije na základě § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.). Ten stanoví, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Ministr ale nic takového ve svém rozhodnutí neuvedl. Sdělení, že rozhodnutí I. stupně ob stojí po všech stránkách, je bezcenné, pokud žalobce vznesl proti závěrům orgánu I. stupně konkrétní argumenty a ministr se s těmito argumenty nevypořádal, resp. pokud ohledně nich provedl nějakou úvahu, do odůvodnění svého rozhodnutí ji nevtělil. Neodůvodní-li přezkumný orgán vůbec svůj závěr o tom, že podaný opravný prostředek je nedůvodný, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Kromě toho není správná jediná úvaha, kterou ministr ve svém rozhodnutí popsal, a sice že v této věci bylo vedeno řízení o odvolání, nikoli o rozkladu, a to proto, že zákon č. 106/1999 Sb. obsahuje pro řízení ve věci žádosti o informace speciální procesní úpravu, která má přednost před obecnou úpravou ve správním řádu. Ministr měl patrně na mysli to, že zákon č. 106/1999 Sb. se v části, která upravuje opravný prostředek proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, výslovně zmiňuje pouze o odvolání, nikoli o rozkladu (§ 20 zákona č. 106/1999 Sb.). Zřejmě v řízení o poskytnutí informací neviděl pro rozklad místo ani s ohledem na § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.; podle něj platí, že pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona

- a) pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti,
- b) pro odvolací řízení a
- c) v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení

ustanovení správního řádu; dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.

V tomto znění platí ustanovení § 20 odst. 4 od 23. 3. 2006 (novelizace zákonem č. 61/2006 Sb.); v původním znění platilo, že pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahuje se na počítání lhůt a na řízení podle § 15 a § 16 správní řád, s výjimkou ustanovení o obnově řízení a o přezkoumávání rozhodnutí mimo odvolací řízení.

Ani z dřívějšího, ani z nyní účinného znění § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. však nelze dovodit, že ve věcech podle zákona č. 106/1999 Sb. by řádným opravným prostředkem proti rozhodnutí vydanému ústředním správním úřadem nebo jeho vedoucím mělo být odvolání, a nikoli rozklad. Nové znění § 20 odst. 4 správního řádu jistě nemělo v úmyslu omezit použití pravidel stanovených správním řádem; naopak v důvodové zprávě k zákonu č. 61/2006 Sb. se uvádí, že „v souvislosti s přijetím nového správního řádu [...] dochází k většímu propojení procesů zákona

o svobodném přístupu k informacím a úpravy správního řízení ve správním řádu. Tato ustanovení se aplikují na rozhodnutí o odmítnutí žádosti a na řízení o odvolání [...], v případě řízení o stížnosti se použijí pouze vyjmenovaná ustanovení správního řádu. Samotné poskytnutí informací totiž není správním rozhodnutím ve smyslu správního řádu a tudíž je upraveno zcela specificky. Novelizací tedy zákonodárce hleděl více odlišit specifický proces poskytování informace, a naopak režimu běžných správních řízení podrobit ostatní postupy podle zákona č. 106/1999 Sb. vyvolané tím, že informace nebyla poskytnuta, byla poskytnuta jen zčásti, nesprávným postupem apod. Ačkoli nový správní řád již obsahuje ustanovení o rozkladu na jiném místě než úpravu odvolacího řízení (zatímco ve dřívějším správním řádu bylo ustanovení o rozkladu přímo součástí oddílu pojednávajícího o odvolacím řízení), zůstává řízení o rozkladu stále jen jakousi zvláštní formou řízení odvolacího pro případ, že v prvním stupni rozhodoval ústřední správní úřad nebo jeho představitel. Žalobkyně tedy nepochybně, pokud se proti rozhodnutí ministerstva bránila rozkladem.

Na druhé straně užívání pojmu *odvolání* namísto pojmu *rozklad* v poučení rozhodnutí orgánu I. stupně a v samotném napadeném rozhodnutí je sice vadou, taková vada by však neměla mít na zákonnost rozhodnutí a nemohla by být důvodem pro jeho zrušení. Stejně tak nespátřuje soud důvod pro zrušení rozhodnutí ve formulaci poučení obsaženého v rozhodnutí I. stupně (ačkoli místo odvolání by tu měla být řeč o rozkladu). Ostatně žalobkyně podala rozklad ve stanovené lhůtě 15 dnů a k označenému orgánu a její rozklad byl věcně projednán (to, že je rozhodnutí o rozkladu nepřezkoumatelné, je věc jiná), takže není zřejmé, kam žalobkyně touto námitkou míří.

Soud ještě dodává, že není správný názor žalovaného, podle něž žádost o poskytnutí informací nepodala žalobkyně, nýbrž advokát JUDr. Radek Ondruš. Ze žádosti o poskytnutí informace, k níž byla připojena plná moc udělená žalobkyni JUDr. Radku Ondrušovi, je zřejmé, že JUDr. Radek Ondruš nepodal žádost sám za sebe, nýbrž jako zástupce žalobkyně; žadatelem o informaci tak od počátku byla společnost IMEX Group, s. r. o., a jako neúspěšný žadatel je společnost IMEX Group, s. r. o., legitimována k podání správní žaloby.

Jelikož soud shledal napadené rozhodnutí ministra nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, zrušil je bez jednání [§ 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále jen „s. ř. s.“)] a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude správní orgán vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.); bude se tedy zabývat námitkami vnesenými v rozkladu,

Žalobkyně měla ve věci úspěch, a žalovaný je tak povinen zaplatit jí ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. náklady řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku (2000 Kč) a z odměny zástupce za tři úkony právní služby – převzetí zastoupení, podání žaloby a podání repliky (3 x 2100 Kč) podle § 11 odst. 1 písm. a), d) § 7, § 9 odst. 3 písm. f), včetně náhrady hotových výdajů (3 x 300 Kč) podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, a odměna se tak zvyšuje o částku 1440 Kč odpovídající dani, kterou je zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů. Celkem tedy žalobkyni náleží 10 640 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek § 102 a násl. s. ř. s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozsudku, a to u Městského soudu v Praze. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 12. května 2011

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková